

UZASADNIENIE

Powód T. W. w dniu 30 listopada 2020 r. (data stempla operatora pocztowego) wniósł pozew przeciwko A. R., domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 3000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 12 maja 2020 r. do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany A. R. wnosił o oddalenia powództwa.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W sierpniu 2018 r. w C. przy ul. (...) zawarł z A. R. umowę pożyczki na kwotę 3000,00 zł. Umowa została zawarta ustnie w obecności J. W., ojca P. W.. Strony nie uzgodniły konkretnego terminu zwrotu pożyczki. A. R. miał zwrócić pożyczkę jak otrzyma prowizję (zeznania świadka J. W. k. 35, zeznania powoda T. W. k. 36).

W dniu 13 sierpnia 2018 r. T. W. dokonał z osobistego rachunku bankowego na rzecz A. R. przelewu kwoty 3000,00 zł z adnotacją na przelewie „praprowizja za OrCal” (przelew k. 22).

T. W. i A. R. znali się w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. T. W. był udziałowcem w firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. zajmującą się m. in. dystrybucją nawozu OrCal, zaś A. R. prowadził własną działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży tego nawozu. W związku z tą działalnością A. R. łączyła z P. W. umowa subagencyjna z dnia 1 lutego 2018 r., której przedmiotem było prowadzenie przez A. R. w jego imieniu i na jego rzecz działalności polegającej na pozyskiwaniu nowych klientów i pośredniczeniu w zawieraniu umów, dostaw i sprzedaży nawozu OrCal oraz innych produktów rekomendowanych z oferty (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., z odbiorcami branży rolnej oraz innymi odbiorcami zainteresowanymi wykorzystaniem nawozu OrCal i innych produktów dla celów rolniczych. P. W. łączyła natomiast z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. umowa agencyjna. Zgodnie z umową subagencyjną z dnia 1 lutego 2018 r. wypłaty prowizji na rzecz A. R. dokonywał P. W. jako agent po przedsatwieniu faktury VAT za miesięczne okresy rozliczeniowe. Rozliczenia z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. dokonywał P. W. jako agent (umowa subagencyjna k. 23 – 29, zeznania powoda T. W. k. 36, zeznania pozwanego A. R. k. 36).

W dniu 5 września 2018 r. A. R. wystawił P. W. fakturę VAT na kwotę 3453,83 zł tytułem prowizji zgodnie z umową subagencyjną, a następnie w dniu 20 października 2018 r. fakturę korygującą na kwotę 0,00 zł tytułem prowizji zgodnie z umową subagencyjną (faktury k. 20, 21).

Pismem z dnia 13 marca 2020 r., doręczonym A. R. w dniu 27 marca 2020 r., T. W. wypowiedział mu umowę pożyczki, wzywając do jej zwrotu w terminie sześciu tygodni od dnia doręczenia wezwania (wypowiedzenie wraz z zpo k. 9, 10).

A. R. pismem z dnia 5 maja 2020 r. odmówił zwrotu pożyczki wskazując, że kwota 3000,00 zł była związana z rozliczeniem wypłaty prowizji z tytułu sprzedaży nawozu OrCal (bezsporne).

P. W. nie był informowany o uzgodnieniach T. W. i A. R. (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wezwania do zapłaty wraz z dowodem doręczenia (k. 9, 10), przelewu (k. 22), faktur (k. 20, 21), umowy subagencyjnej (k. 23 – 29), zeznań świadka J. W. (k. 35) oraz zeznań powoda T. W. (k. 36) i częściowo zeznań pozwanego A. R. (k. 36).

Niewątpliwie, fakt zawarcia pożyczki nie został stwierdzony umową w formie pisemnej. Zgodnie z art. 720 § 2 kc, umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej. Stosownie do art. 246 kpc, jeżeli ustawa lub umowa stron wymaga dla czynności prawnej zachowania formy pisemnej, dowód ze świadków lub z przesłuchania stron w sprawie między uczestnikami tej czynności na fakt jej dokonania jest dopuszczalny w wypadku, gdy dokument obejmujący czynność został zagubiony, zniszczony lub zabrany przez osobę

trzecią, a jeżeli forma pisemna była zastrzeżona tylko dla celów dowodowych, także w wypadkach określonych w kodeksie cywilnym. Wskazać również należy, że jak wynika, z art. 74 § 1 i 2 kc, zastrzeżenie formy pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej bez rygoru nieważności ma ten skutek, że w razie niezachowania zastrzeżonej formy nie jest w sporze dopuszczalny dowód ze świadków ani dowód z przesłuchania stron na fakt dokonania czynności. Przepisu tego nie stosuje się, gdy zachowanie formy pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej jest zastrzeżone jedynie dla wywołania określonych skutków czynności prawnej. Jednakże mimo niezachowania formy pisemnej, dokumentowej lub elektronicznej przewidzianej dla celów dowodowych, dowód ze świadków lub dowód z przesłuchania stron jest dopuszczalny, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę, jeżeli żąda tego konsument w sporze z przedsiębiorcą albo jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą dokumentu.

Z tych względów, w ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, dopuszczalny był dowód z przesłuchania zarówno świadka, jak i stron, na okoliczność zawarcia umowy. Wprawdzie, co oczywiste w sprawie, umowa pożyczki nie została zawarta na piśmie, jednakże, fakt jej zawarcia został, zdaniem Sądu, uprawdopodobniony za pomocą dokumentu. Decydujące znaczenie w tej kwestii ma przelew kwoty 3000,00 zł. Przedmiotowy przelew potwierdził, istnienie roszczenia powoda T. W., choć wskazywał inny tytuł przekazania pieniędzy. Sąd dał wiarę zeznaniom powoda T. W., że wskazana w przelewie kwota 3000,00 zł stanowiła w istocie pożyczkę a nie praprowizję za OrCal jak wskazano w tytule przelewu. Należy mieć bowiem na uwadze, że - jak wynika z umowy subagencyjnej – A. R. jako subagent rozliczał się bezpośrednio z P. W. agentem, a nie z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P., której agentem był P. W.. Przelanie kwoty nastąpiło z rachunku bankowego powoda T. W., a nie z rachunku spółki. O tym rozliczeniu, co przyznał pozwany A. R., P. W. nie był poinformowany. Sąd dał wiarę zeznaniom świadka J. W. i powoda T. W., że pozwany A. R. zamierzał spłacić pożyczkę po rozliczeniu prowizji, co tłumaczy adnotację dokonaną przez powoda T. W. w tytule przelewu, przy uwzględnieniu, że przed lutym 2018 r. A. R. współpracował bezpośrednio z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P..

Sąd zważył co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powoda T. W. zasługuje na uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, powód T. W. i pozwany A. R. zawarli umowę pożyczki, której przedmiotem była kwota 3000,00 zł. Wydanie przedmiotu pożyczki nastąpiło 13 sierpnia 2018 r. w formie przelewu bankowego. Strony nie uzgodniły natomiast konkretnego terminu zwrotu pożyczki, choć miało to nastąpić po otrzymaniu przez pozwanego A. R. prowizji od P. W..

Zgodnie z art. 720 § 1 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że pozwany A. R. nie wywiązał się z umowy i nie zwrócił dotychczas, pomimo wezwania, przedmiotu pożyczki.

Odnosząc się do żądania w zakresie zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 3000,00 zł, wskazać należy, że termin zwrotu pożyczki nie został przez strony precyzyjnie określony, jednakże nie jest to element konieczny umowy pożyczki. Jak Sąd ustalił, strony uzgodniły, że zwrot pożyczki nastąpi po otrzymaniu przez pozwanego A. R. prowizji, choć bez ustalenia, której konkretnie prowizji płatnej miesięcznie. Termin zwrotu pożyczki został ustalony zatem nieprecyzyjnie, co nie pozwala na ustalenie wymagalności roszczenia, a tym samym biegu początkowego odsetek ustawowych za opóźnienie.

Zgodnie z art. 723 kc, jeżeli termin zwrotu pożyczki nie jest oznaczony, dłużnik obowiązany jest zwrócić pożyczkę w ciągu sześciu tygodni po wypowiedzeniu przez dającego pożyczkę.

W ocenie Sądu, uznać należy, że żądanie zwrotu pożyczki zostało skierowane do pozwanego A. R. w dniu 27 marca 2020 r., czego potwierdzeniem jest zwrotne poświadczenie odbioru wezwania. Termin zwrotu pożyczki upływał zatem 11 maja 2020 r., przy uwzględnieniu terminu zwrotu pożyczki wynikającego z art. 723 kc.

Zgodnie z art. 359 § 1 kc, odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Stosownie zaś do art. 481 § 1 i 2 kc, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

W związku z powyższym Sąd zasądził od pozwanego A. R. na rzecz powoda T. W. kwotę 3000,00 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 maja 2020 r. do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Pozwany A. R. przegrał proces w całości, zatem zobowiązana jest zwrócić powodowi T. W. poniesione przez niego koszty procesu w kwocie 2017,00 zł. Na kwotę powyższą składają się kwota 200,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu oraz kwota 1817,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, przy uwzględnieniu wskazanej wartości przedmiotu sporu.